

VLIELAND DUURZAAM

SAMEN OP WEG NAAR EEN CO₂-VRIJ EILAND

Interview met Oeds Kuipers van Liander

Op weg naar een integraal energiesysteem op Vlieland

WIE? Oeds Kuipers is relatiemanager Liander Friesland. “Mijn belangrijkste taak is te weten welke duurzame energie initiatieven er spelen in de regio en na te gaan wat de invloed daarvan is op onze elektriciteitsnetten. Daar ga ik over in gesprek met gemeenten, energiecoöperaties en bedrijven. Door ontwikkelingen tijdig inzichtelijk te hebben, kunnen we reageren en voorkomen dat mensen zonder stroom komen te zitten. Zo ook op Vlieland.”

WAT? “De vele zonnepanelen op Vlieland zorgen voor steeds meer teruglevering van zonnestroom aan het energienet. Hierdoor lopen we tegen de capaciteitsgrenzen van het noodaggregaat aan. De wadkabel is niet het probleem. Het noodaggregaat gaat aan bij een storing in de wadkabel, of als er onderhoud aan de kabelverbinding met het vaste land plaatsvindt. Op het moment dat de kabel buiten gebruik is én er piekmomenten zijn in duurzame stroomopwekking kan het noodaggregaat dit niet aan. Er komt

dan in feite te veel stroom binnen waardoor een storing kan ontstaan.”

HOE? “Als tijdelijke oplossing plaatsen we daarom een zogenoemde weerstandsbank. Deze ‘vernietigt’ een deel van het tijdelijke teveel aan groene stroom. Het gaat dan om een minimaal aandeel hoor, slechts enkele procenten! Bovendien is de kans dat het nodig is heel klein. Maar als het voorkomt, zit Vlieland niet in het donker. We onderzoeken of dit gecombineerd kan worden met ‘frequentieregeling’.” [zie kader](#)

WAT BETEKENT HET VOOR VLIELAND?

“Het mooie van deze tijdelijke oplossing is dat het niet ten koste gaat van de inkomsten van leveranciers (c.q.

eigenaren van zonnepanelen op Vlieland). Ook huiseigenaren met plannen voor zonnepanelen op hun dak kunnen die gewoon door laten gaan. Wel wordt hen gevraagd het even te melden bij de gemeente. De aanleg van grotere zonnedaken of zonnevelden staat tijdelijk in de wacht, totdat de weerstandsbank geplaatst is. Samen met de energiecoöperatie Vlieland, de gemeente en andere partijen wordt gewerkt aan een integrale oplossing om alle duurzame stroom op het eiland te houden.”

Wat is frequentieregeling?

Frequentieregeling zorgt voor betere afstemming tussen de opwek van zonnestroom en wat het netwerk aan kan. Dit gebeurt via software. Hierdoor kunnen in de toekomst meer zonnepanelen aangesloten worden op Vlieland. Klein nadeel is dat de zonnestroom een beetje wordt afgeknepen. Binnenkort start hier een proef mee op Vlieland. Tijdens deze proef blijft de weerstandsbank staan. Daarna zal die hoogstwaarschijnlijk overbodig zijn.

Weetjes

- De kabelverbinding met het vaste land heeft nog 12 MW ruimte.
- Het noodaggregaat heeft een capaciteit van 2,5 MW.
- Tijdens een piekmoment leveren de Vlielandse zonnepanelen gelijk of zelfs meer dan 2,5 MW aan energie terug aan het net. Dat is nog zonder de groene stroom van de zonneakker. Tijdens een storing schakelt de zonneakker zich namelijk automatisch uit.

Distributienetwerk Vlieland

Wadkabel
Als er meer elektriciteit wordt opgewekt dan er wordt verbruikt, wordt het teveel aan opwek via de kabel naar het vaste land afgevoerd.

Start Duinwijk aardgasvrij steeds dichterbij

De realisatie van een aardgasvrij warmtenet voor Duinwijk komt steeds dichterbij. Als alles volgens planning verloopt, starten nog dit najaar de werkzaamheden. Bijvoorbeeld de installatie van zonnecollectoren op het dak van de Vliehorst, het ingraven van een warmwaterbuffer, de bouw van een nieuw stookhuis en het aansluiten van de woningen op het systeem.

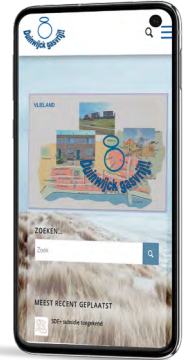
Antoine Maartens van de warmtecoöperatie VlieWaCo: "Dat kan alleen als deze maand allerlei afspraken zijn geformaliseerd. Alle partijen zetten zich daar voor in. Dat vind ik geweldig om te zien."

Website

Door de corona-uitbraak staan bewoners-bijeenkomsten op een laag pitje. Mede om die reden heeft Duinwijk sinds kort een website en ontvangen bewoners van de wijk een nieuwsbrief.

Uiteraard kunnen bewoners en geïnteresseerden bij vragen te allen tijde terecht bij de warmtecoöperatie.

www.duinwijkgasvrij.nl

hier begint het

Nederland moet in 2050 aardgasvrij zijn. Maar hoe dat te doen? Klimaatstichting **hier** ondersteunt Vlieland daarbij. Binnenkort ontvangen eigenaren en/of bewoners van koopwoningen op Vlieland een brief met meer informatie en de oproep om zich aan te melden. Hier begint het.

www.hierbeginthet.nu

hier

De folder gezien? De aankomende periode word je via de campagne Vlieland Stapt Over opgeroepen om over te stappen naar Nederlandse duurzame energie. Nog niet gedaan? Ga dan snel naar www.vlieland.staptover.nu

Denktank Circulair Vlieland zoekt meedenkers

Denktank Circulair Vlieland werkt aan een eiland waar we lokaal voedsel produceren en oogsten.

Ideeën, benieuwd of al aan de slag?

Neem contact op met

Marijke Osinga-Groenhuis:

marijke.groenhuis@gmail.com

DUURZAME AANPAKERS

In de rubriek **Duurzame Aanpakkers** komen eilanders aan bod die zich inzetten op het gebied van duurzame ontwikkeling. Dit keer **Marco Bakker**, Duinwijk-bewoner én eigenaar van **Stukje Vlieland**.

"Mijn interesse in duurzaamheid en energieverbruik is ontstaan toen ik in de voormalige energiecentrale van Vlieland werkte. Daar zag ik heel duidelijk wat het verbruikspatroon van energie was. Per dag, per seizoen of per jaar. De energiecentrale voedde een warmtenet waarmee de Mavo-school, Uiterton en het zwembad verwarmd werden. Dat werkte niet goed. Ik heb me er in verdiept en gezien dat de juiste afstellingen een groot verschil maakten. Zo daalde het gasverbruik bij de drie verbruikers drastisch."

Tastbare resultaten

"In die tijd (2012) heb ik thuis zonnepanelen geïnstalleerd. Dat was toen nog iets bijzonders. Ik zag ook hier wat werd opgewekt, de verbruikspatronen en een dalende energierekening. Op een dag

werd ik benaderd met de vraag of ik bij een duurzame energie werkgroep wilde. Dat heb ik gedaan. Met deze werkgroep 'Vlieland 2020' hebben we in 2016 een verzoekschrift aan de gemeente Vlieland geschreven om het eiland energieneutraal te maken. Het werkte als trigger. Zo ontstonden de eerste tastbare duurzame resultaten op Vlieland. Dat vind ik mooi."

Zuinig omgaan met energie

"Soms kijk ik om me heen en realiseer ik me dat **alles** wat je ziet veel energie heeft gekost qua productie, de grondstoffen, het transport etc. Als je je daar bewust van bent, dan krijg je een andere kijk op de zaak, om zuinig te zijn op wat je hebt."

Besparen van energie thuis

"Als ik dat koppel aan mijn huis; in eerste instantie bespaarden we € 1.000 op jaarbasis door de zonnepanelen. Vervolgens hebben we een oude vriezer vervangen, nieuwe thermopane ramen geplaatst en zijn we de zonnestroom slim gaan benutten. Dat scheelt weer in verbruik."

Blauwe windmolens

Als volgende stap ziet Marco graag 'blauwe windmolens' op het bedrijven-terrein en de jachthaven. "Stel dat we er in een keer 10 of 15 kunnen plaatsen: dan daalt de kostprijs en zetten we weer een stap voor een duurzamer Vlieland."

COLOFON

Vlieland Duurzaam is een uitgave van gemeente Vlieland en Vlieland Duurzaam!
Vragen of ideeën? Mail naar: communicatie@vlieland.nl

www.vlieland.nl/duurzaamheid

@gemeenteVlieland

@VlielandDuurzaam